

Győri Ítéltábla
Pf.II.20.168/2012/7.

A Győri Ítéltábla a Hámori és Soltész Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Bálint, Molnár & Kovács Ügyvédi Iroda által képviselt I.r. és a dr. Megyeri Tamás ügyvéd által képviselt II.r., III.r., IV.r. és V.r. alperessel szemben a Szombathelyi Törvényszék 2012. március 20. napján kelt 18.P.21.098/2010/140. sorszám alatti ítéletével szemben a felperes által 142., a II-V.r. alperesek által 141. és az I.r. alperes által 144. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a kijavított elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja, s a II.r. alperest - az I.r. alperessel egyetemlegesen - kötelezi, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 113.000.000. (Egyszáztizenhárommillió) Ft-ot és ennek az elsőfokú ítéletben megállapított kamatait.

A felperesnek a II.r. alperes javára elsőfokú perköltség fizetési kötelezettségét mellőzi.

Az I-II-III-IV-V.r. alpereseket terhelő elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezéseket mellőzi.

Ezt meghaladóan azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a II-III.r. alperest a kielégítés tűrésének kötelezettsége - a1 hrsz. helyett - a felperes jelzálogjoga alapján helyesen **város 1-i ... 2 hrsz-ú ingatlanra** vonatkozik.

Kötelezi a II.r. alperest, hogy a Magyar Államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg 2.500.000. (Kétmillió-ötszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési illetéket.

Kötelezi a II-III.r. alperest, hogy az iratoknál leletezés terhe mellett 30 nap alatt rójanak le együttesen 2.500.000. (Kétmillió - ötszázezer) Ft fellebbezési illetéket.

Kötelezi a II.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.271.000. (Négymillió - kettőszázhetvenegyezer) Ft, a III.r. alperest, hogy 1.492.250. (Egymillió - négyszázkilencvenkettőezer - kettőszázötven) Ft, míg a IV-V.r. alperesek együttesen 88.900. (Nyolcvannyolcezer - kilencszáz) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az I.r. alperes az "A" Kft. tagja és ügyvezetője volt, amely a "B" Zrt. függő ügynökeként - más mellett - határidős tőzsdei ügyleteket végzett üzletszerűen. A felperes leányát, "C"-t 2003-ban ismerte meg, akivel megszakítással együtt is élt. A családi kapcsolat révén megismert felperesnek az I.r. alperes rendszeresen adott tanácsokat a tőzsdei befektetésekhez. 2007. november 29-én a felperes a "D" Takarékszövetkezetnél vezetett számlájáról 15.000.000.Ft-ot vett fel és azt átadta az I.r. alperesnek. 2008. január 3-án a felperes ingatlan-befektető üzlettársa, "E" ingatlanértékesítésből eredő vételárhoz jutott a város 1-i székhelyű "F" Zrt-től. Ebből az összegből "E" 30.000.000.Ft-ot adott kölcsön a felperesnek, aki az összeget az I.r. alperesnek továbbadta. 2008. januárjában a felperes az "G" Bank Zrt-nél vezetett számlájáról több alkalommal utalt át - a szintén tőzsdei befektetésekkel foglalkozó - "H" Zrt. "I" Zrt-nél vezetett gyűjtőszámlájára, a közlemény rovatban „II.rendű alperes neve 5835” jelzést feltüntetve. Így 2008. január 11-én 12.000.000.Ft-ot és 10.000.000.Ft-ot, 2008. január 14-én 18.000.000.Ft-ot, míg 2008. január 18-án 14.000.000.Ft-ot (együtt: 54.000.000.Ft-ot). 2008. március 20-án a MOL-részvények árfolyamának csökkenése miatt az I-II.r. alperesek befektetési számlái olyan jelentős árfolyamvesztést szenvedtek el, hogy „pozícióikat likvidálták”, a számlákon lévő összegeket elvesztették. A felperes mint kölcsönbeadó és jelzálogjog-jogosult, az I-II.r. alperes, mint kölcsönvevő és zálogkötelezett, valamint a III-V.r. alperes, mint zálogkötelezett között 2008. március 7-i keltezéssel létrejött, "C" ügyvédjelölt által fogalmazott és szerkesztett, "J" ügyvéd által ellenjegyzett kölcsön- és jelzálogszerződésben az I-II.r. alperesek egyetemleges kötelezettséget vállaltak a felperes részére 113.000.000.Ft kölcsön 2008. április 30. napjáig történő visszafizetésére. Vállalták, hogy késedelmes teljesítés esetére a Ptk. szerinti, mindenkor késedelmi kamatot fizetnek. A kölcsöntőke és járulékai visszafizetésének biztosítására jelzálogjoggal terheltek a zálogjogosult felperes javára a II-III.r. alperes $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányú közös tulajdonát képező város 1-i ... (....), ... (....), valamint a III.r. alperes kizárólagos tulajdonát képező város 1-i ... (....) és a Község 1 ..., ..., ... és ... hrsz-ú ingatlanokat. A szerződésben a ... hrsz-ú ingatlanon holtig tartó hasznélvezeti joggal rendelkező I., IV., V.r. alperes, illetve a ..., ... és ... hrsz-ú ingatlanon holtig tartó hasznélvezeti joggal rendelkező I.r. alperes kötelezettséget vállalt, hogy a jelzálogjog-jogosult kielégítési joga megnyíltakor a hasznélvezeti jogáról ellenérték nélkül lemond. Az ügyvédjelölt a jelzálogjog bejegyzése iránti kérelmet a földhivatalhoz 2008. március 26. napján nyújtotta be.

A felperes módosított keresetében - egyrészt - az I-II.r. alpereseket egyetemlegesen 113.000.000.Ft tőke, valamint annak a 2008. május 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni; - másrészt - a II-III.r. alpereseket annak tūrására kérte kötelezni, hogy a felperes 113.000.000.Ft tőke és járulékai erejéig a követelését kielégítse a tulajdonukban álló város 1-i ..., ..., ...; a Község 1 ..., ..., ... és ... hrsz-ú ingatlanokból. Harmadrészt kérte pótolni az I, IV., V.r. alperesek jognyilatkozatát a Ptk.295.§-a szerint az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett holtig tartó hasznélvezeti joguk törléséhez a fenti ..., a ..., a ... és ... hrsz-ú ingatlanokról.

Az alperesek *ellenkérelmükben* a kereset elutasítását kérték. Védekezésük szerint egyező akaratnyilvánítás (Ptk.205.§ (1) bekezdés) hiányában a felperes, valamint az I-II.r. alperes között kölcsönszerződés nem jött létre, a kölcsönszerződés ugyanis nem reálaktus, hanem konszenzuál szerződés. Azt nem vitatták, hogy a 2007-2008. évben a felperes az I.r. alperesnek - a 113.000.000.Ft-ot el nem érő - összegeket adott át, de nem kölcsön jogcímén, hanem tőzsdei befektetésre irányuló megbízás során. A kockázatos tőzsdei befektetés folytán a felperes 2008. március 20-át követő árfolyamesés miatt veszteséget szenvedett, melyet magának kell viselnie. Azzal is érveltek, hogy a kölcsönszerződés okiratát szerkesztő ügyvédjelölt, az I.r. alperes korabeli élettársa a szerződés okiratát visszadátumozta, az alperesek azt valójában 2008. március 24-én, húsvét hétfőn írták alá. Emiatt, valamint azért, mert az alperesek meg sem bízták az ellenjegyző ügyvédet szerződés szerkesztésével és ellenjegyzésével, a szerződés az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (Üvt.) 22., 23. és 27.§-ába, valamint az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 8/1999. (III.22.) MÜK szabályzat (a továbbiakban: Kamarai szabályzat) 7/3., 7/5. pontjaiba ütközően nem minősül a Pp.196.§ (1) bekezdés e/ pontja szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratnak, csak a Pp.199.§-a szerinti egyszerű magánokiratnak. Emiatt az okiratba foglalt nyilatkozatok valóságát, a 113.000.000.Ft kölcsön jogcímén az átadás tényét a felperes köteles bizonyítani. A pénzüsszegek körében az I.r. alperes vitatta, hogy 2007. november 29-én a felperestől **Község 2** -n 15.000.000.Ft-ot kapott volna, mivel ezen a napon **Város 1**en dolgozott, melyet alátámaszt a "**K**" Bank Zrt. 15 óra 15 perckor készült befizetési pénztárbizonylata. Vitatta azt is, hogy 2008. január 3-án "**E**"on keresztül 30.000.000.Ft-ot kapott volna, mivel azon a napon - a "**B**" Zrt. ... szoftvere szerint - egész nap, munkaidőben a saját irodájában dolgozott a rendszerbe bejelentkezve. Azt nem vitatta, hogy a felperes az "**G**" Bank Zrt-nél vezetett számlájáról 54.000.000.Ft-ot a "**I**" Zrt. gyűjtőszámlájára átutalt, azonban pusztán az átutalási bizonylatok a kölcsön tényét nem igazolják. Ugyanakkor a felperes állításán kívül nincs arra sem bizonyíték, hogy a felperes három részletben 14.000.000.Ft-ot adott volna át az I.r. alperes részére kölcsön jogcímén. *Semmisségi kifogásukban* annak megállapítását kérték, hogy a kölcsön- és jelzálogszerződés annak jóerkölcsbe ütközése (Ptk.200.§ (2) bekezdés), és színlelése (Ptk.207.§ (6) bekezdés) miatt semmis. Jóerkölcsbe ütközőnek azért tekintették a szerződést, mert az okiratot készítő és szerkesztő ügyvédjelölt az alperesekkel fennálló bizalmi viszonyát kihasználva, az Üvt.27.§ (1) bekezdés a/, b/ pontjaiba és a kamarai szabályzat 3/2, 7/5. pontjaiba ütköző módon befolyásolta az alpereseket a szerződés aláírása során. Jóerkölcsbe ütköző az is, hogy a jelentős összeg megfizetését az egyetemleges adósok egy hónapos teljesítési határidőn belül vállalták. Színleltnek amiatt tekintették a perbeli szerződést, mert annak kifejezett célja csupán „a II.r. alperes hátrányos adójogi és egyéb következmények alóli mentesítése volt”.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott, kijavított *ítéletével* az I.r. alperest kötelezte 113.000.000.Ft tőke, valamint annak a 2008. május 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata és 4.242.000.Ft perköltség megfizetésére. A II.r. alperest annak tűrésére kötelezte, hogy a **város 1-i** (helyesen: ...) , valamint a ... hrsz-ú ingatlan ½ tulajdoni illetőségéből, míg a III.r. alperest, hogy a (helyesen: ...), valamint a ... hrsz-ú ingatlan ½ tulajdoni illetőségéből és a **város 1-i** ..., a **Község 1** ..., ..., ... és ... hrsz-ú ingatlanokból a felperes jelzálogjoga alapján magát kielégíthesse. Pótolta az I., IV., V.r. alperes

jognyilatkozatát a ... és a ..., ... és ... hrsz-ú ingatlanokról a haszonélvezeti joguk törléséhez. A haszonélvezeti jogok törlése érdekében megkereste a körzeti földhivatalt. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Határozata indokolásában a 2008. március 7. napján kelt szerződés teljes bizonyító erejét illetően abból indult ki, hogy a bizonyító erőhöz fűződő törvényi vélelem feltétele az, hogy a magánokirat valódisága bizonyítva legyen, az ne legyen kétségbe vonva. A bíróság a MOL-részvények tőzsdei árfolyamesésének időpontja (2008. március 20.), a kapcsolódó perben benyújtott, "L" től származó tartozáselismerő nyilatkozat dátuma (2008. március 7.), a jelzálogbejegyzés iránti kérelem 2008. március 26-i érkeztetése és tanúvallomások értékelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a kölcsönszerződés valójában nem **Város 1**en, 2008. március 7-én, hanem "**Község**"**3-on** 2008. március 24. napján kelt. A bíróság az Üvt.3.§ (2) bekezdésébe ütközően visszadátumozott szerződési okiratot - a keltezés helyére és idejére vonatkozó hamis tartalmi elemek miatt - nem tekintette teljes bizonyító erejű magánokiratnak. Ugyanakkor úgy ítélte meg, hogy a felperes a perben sikerrel bizonyította, hogy az I.r. alperesnek 113.000.000.Ft-ot kölcsönként átadott. Rámutatott, hogy a szerződéskötést megelőző találkozón jelenlévő I.r. alperes a szerződéses konstrukció kidolgozásában maga is részt vett, a tartozás tényét a pert megelőző, 2010. november 2. napján kelt - ügyvéd által készített - válaszlevél maga is elismeri. A II-V.r. alperesek pedig a szerződést azért írták alá, mert a kölcsöntartozás tényét ismerték. Az I.r. alperes több tanúnak ("M", "N") kölcsön tartozásáról számolt be. A törvényszék megítélése szerint "O" és "P" tanúk vallomása alátámasztotta, hogy a felperes 2007. november 29-én 15.000.000.Ft-ot adott kölcsön az alperesnek **Község 2**on. Ezt a "K" Bank Zrt. 2007. november 29-én 15 óra 12 perckor kelt **város 1-i** befizetési pénztárbizonylata azért nem cáfolja, mert erre az időpontra az I.r. alperes **Község 2**ről **Város 1**re utazhatott. A bíróság - "E" részleteiben önellentmondó tanúvallomása ellenére - megállapította azt is, hogy 2008. január 3-án a felperes a "E"-től származó 30.000.000.Ft-ot adta kölcsön az I.r. alperesnek. Ennek tényét "R", "S" tanú is alátámasztotta. Az I.r. alperes által használt ... értékpapír-nyilvántartási rendszer adatai a kölcsönadás ténye cáfolatára nem alkalmas, mivel a rendszer nem zárja ki, hogy a felhasználó a munkaállomást elhagyja. A további 54.000.000.Ft kölcsönkénti átadását a felperes egyik számlavezető pénzintézete, az "G" Bank Zrt. bizonylatai, míg a fennmaradó 14.000.000.Ft kölcsön átadását a szerződés okiratába foglalt I.r. alperesi elismerő nyilatkozat támasztja alá. Elvetette az ítéltábla az alperesek azon kifogását is, hogy a 2008. március 7. napján kelt szerződés jóerkölcsbe ütközés vagy színlelés miatt semmis lenne. A korábban megtörtént rész-jogügyleteket írásba foglaló szerződés nem ütközik a társadalom általános értékítéletébe, mert a felperes igénye az I.r. alperessel szemben létrejött.

A törvényszék a *II.r. alperessel* szembeni kölcsöntartozás megfizetése iránti kereset elbírálásánál abból indult ki, hogy a felperes a kölcsönösszeget az I.r. alperesnek nyújtotta, aki azt „balszerencsés tőzsdei műveleteivel elbukta”. Ebbe a tevékenységébe csak amiatt vonta be a II.r. alperest, mert cége, az "A" Kft. a "B" Zrt-vel függő ügynöki jogállásban állt, így az I.r. alperes saját neve alatt nem tőzsdézhetett. Az I.r. alperes ezért a II.r. alperes nevében is tőzsdézett. A felperes maga is csupán azt állította, hogy az I.r. alperesnek adott kölcsön, a 15.000.000.Ft., a 30.000.000.Ft. és a 14.000.000.Ft átadását is az I.r. alperes részére állította. Másfelől az 54.000.000.Ft átutalásáról a II.r. alperes nem tudott. A felperes és a II.r. alperes között kölcsönszerződés létrehozására irányuló egyező akaratnyilvánítás

(Ptk.205.§ (1) bekezdés) hiányában az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a kölcsönszerződés ez a része (Ptk.239.§ (1) bekezdés) *színleltként* semmis. A jelzálogjogból kielégítés tűrése iránti keresetet a bíróság annak figyelembevételével tartotta alaposnak, hogy a jelzálogszerződésnek keltének helye és ideje a szerződésnek nem érvényességi kelléke. Kifejtette, hogy a kielégítés tűrése szempontjából nincs jelentősége, hogy a II-III.r. alperesek inkább a felperesnek, mint más hitelezőknek kívántak fedezetet nyújtani. (Ptk.251.§ (1) bekezdés) A jognyilatkozat pótlása iránti keresetnek a bíróság arra figyelemmel adott helyt, hogy a felperes kielégítési joga megnyílt, az I., IV., V.r. alperesek azonban a haszonélvezeti jogukat törölő nyilatkozat adásától elzárkóztak. (Ptk.295.§)

Ez ellen az ítélet ellen mindegyik fél fellebbezést terjesztett elő.

A *felperes fellebbezésében* egyrészt az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a II.r. alperes egyetemleges kötelezését kérte 113.000.000.Ft tőke és késedelmi kamatai megfizetésére; *másrészt* a III., IV., V.r. alpereseket terhelő elsőfokú perköltség felemelését kérte, a III.r. alperes esetében 2.625.000.Ft + áfa, míg a IV-V.r. alperesek esetében 375.000. - 375.000. Ft + áfa összegre. A per fő tárgya tekintetében történő helybenhagyás esetére az I.r. alperest terhelő perköltség felemelését kérte 7.175.500.Ft-ra. Jogorvoslati kérelmében elsődlegesen vitatta, hogy az elsőfokú bíróság helyes jogkövetkeztetésre jutott volna a perbeli kölcsön- és jelzálogszerződés *bizonyító ereje megítélése* során. Kifejtette, hogy az okirat valódisága azt jelenti, hogy azon a kiállító aláírása szerepel, tehát nem hamis. Az alperesek (és így: a II.r. alperes) nem vitatta azt, hogy a szerződésen a saját kezű aláírása szerepelne. A Pp.196.§ (1) bekezdése szerint a teljes bizonyító erejű magánokirat nem igazolja, hogy a nyilatkozattevők nyilatkozatukat hol és mikor tették meg. A bizonyító erő és a valódiság szempontjából tehát a keltezésnek nincs jelentősége. A dátum esetleges hibás megjelölése a magánokiratot teljes bizonyító erejétől nem fosztja meg, az abban foglalt tartozáselismerés érvényességét nem érinti, így a szerződés okirata teljes bizonyítékkul szolgál arra, hogy a II.r. alperes beismerte: a 113.000.000.Ft kölcsönként átadása a részére is megtörtént. Függetlenül attól, hogy a szerződés teljes bizonyító erejét mennyiben érinti a keltezés helye és ideje téves feltüntetése, kifejtette, hogy a szerződés 2008. március 24-i aláírását az alperesek nem is bizonyították. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság valójában vegyítette a teljes bizonyító erejű *magánokirat valódiságának* fogalmát az okiratba foglalt *nyilatkozatok tartalmi valóságával*. A per során az okirat valódiságát az alperesek nem vitatták, ezért a felperesnek nem is kellett bizonyítania, hogy a szerződés okirata minősített magánokirat. Úgy értékelte, hogy az I-II.r. alperesek nem csupán kötelezettséget vállaltak 113.000.000.Ft kölcsön meghatározott időn belül történő egyetemleges visszafizetésére, hanem a kölcsön átadásának elismerésével és a visszafizetésre történő kötelezettségvállalással egyben *tartozáselismerő nyilatkozatot* (Ptk.242.§ (1) bekezdés) is tettek. A fellebbezésben vitatta az elsőfokú bíróság azon következtetését is, hogy a II.r. alperes csupán az I.r. alperes „strómanja” lett volna, valójában a II.r. alperes sógorával az I.r. alperessel közösen tőzsdézett. Ezt támasztja alá, hogy MÁV alkalmazottként a kölcsönszerződést megelőző években többszáz millió forintot halmozott fel a számláján, a 2008. március 20-át követő árfolyamvesztés után pedig oly mértékben esett kétségbe, hogy a rosszullét kerülgette. Kiemelte, hogy a felperes 54.000.000.Ft-ot az adott számlára II.r. alperes nevére hivatkozással utalta át, mely ellen a II.r. alperes sem tiltakozott. Így

54.000.000.Ft-ot a II.r. alperes legalább hallgatólagosan kölcsönként elfogadott. Ezért nem volt akadálya annak sem, hogy a II.r. alperes a kölcsönszerződésben - legalább 54.000.000.Ft erejéig - tartozáselismerő nyilatkozatot tegyen. Ebben az esetben pedig a Ptk.242.§ (1) bekezdése szerint a II.r. alperest terhelte az ellenbizonyítás kötelezettsége. Kifejtette, hogy annak sincsen törvényi akadálya, hogy a II.r. alperes az I.r. alperessel szemben fennálló követelést megerősítve az I.r. alperes mellé a jogviszonyba kötelezettként maga is belépjen. A jogszabály pedig azt is lehetővé teszi, hogy kölcsönszerződésben a harmadik személy a kölcsön visszafizetéséért az adóssal egyetemleges fizetési kötelezettséget vállaljon. Vitatta az elsőfokú bíróság perérték megállapítását a jelzálogjogból kielégítés tűrése és a jognyilatkozatot pótlása iránti kereset esetében. A perértéket ezeknél a követeléseknél a Pp.24.§ (2) bekezdés e/ és f/ pontjai szerint a dologi jog értéke, illetve a biztosíték értéke alapján kell meghatározni. Véleménye szerint a zálogul lekötött ingatlanok együttes értéke 91.000.000.Ft-ban határozható meg.

A II-V.r. alperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a II-III.r. alperessel szembeni kielégítés tűrése - és a IV-V.r. alperessel szembeni jognyilatkozat pótlása iránti kereset elutasítását, illetve másodlagosan ebben a részben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérték. Valamennyien tagadták, hogy a felperes kölcsönt adott volna. Kiemelték, hogy a felperes és a II.r. alperes közötti kölcsönszerződés színleltisége megállapítása miatt a II.r. alperes jelzálogkötelezettsége sem állhat fenn a felperes felé. A bizonyítási eljárás során felmerült adat hiányában vitatták azt az ítéleti ténymegállapítást, hogy az I.r. alperes felperessel szembeni tartozásáról tudtak volna. Kifejtették, hogy a valódi ügyletkötési akaratuk nyilván nem irányulhatott arra, hogy a ténylegesen fel nem vett, nagy összegű kölcsön egy hónap múlva esedékes visszafizetése elmaradása azzal a következménnyel jár, hogy ingatlanaikat elveszítik. Fenntartották azon álláspontjukat, hogy az egész jogügylet a kölcsön- és jelzálogszerződés nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik. Részletezték az ebben a körben az elsőfokú eljárás során már előadottakat, azt, hogy az árfolyamvesztésüket követő pánikhelyzetben a bizalmukat élvező "C" ügyvédjelölt útmutatása alapján jártak el és elhitték, hogy a jelzálogjog később majd automatikusan lekerül az ingatlanokról. A IV-V.r. alperesek jognyilatkozatát pótló ítéleti rendelkezést amiatt vitatták, mert a nyilatkozattételre kötelezettséget vállaló alperesek valódi akarata nem választható el az alapkötelezettségtől. A szerződés szövege helyes értelmezése szerint a IV-V.r. alperesek nem egy későbbi jognyilatkozat adására vállaltak kifejezetten kötelezettséget.

Az I.r. alperes marasztalását illetően kifejtették, hogy az ítélet azon részében az elsőfokú bíróság megsértette a kérelemhez kötöttség (Pp.215.§) elvét, mivel a felperes olyan keresetet nem terjesztett elő, amelyben csupán az I.r. alperes marasztalását kérte volna. Mivel a visszadátumozott okirat nem teljes bizonyító erejű magánokiratnak, csak egyszerű magánokiratnak minősül, a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy 113.000.000.Ft-ot kölcsönként nyújtott az I.r. alperesnek. Ennek a kötelezettségének pedig a per során nem tett eleget. Rámutattak, hogy az 54.000.000.Ft-os és a 14.000.000.Ft-os részösszeg esetében a felperes még kísérletet sem tett arra, hogy ezek kölcsönkénti minősítésére utaló nyilatkozatokat tegyen. A 15.000.000.Ft-os és a 30.000.000.Ft-os részösszeg esetében pedig a tanúvallomások oly mértékben bizonytalanok, hogy ítéleti tényállás alapjául nem szolgálhatnak.

*Az I.r. alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását és a perben érintett valamennyi ingatlanra bejegyzett jelzálogjog törlését kérte. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, azt, hogy a teljes bizonyító erővel nem rendelkező magánokirat a kölcsönszerződés tényét igazolná, vitatta. Kifejtett álláspontja szerint nem kért és nem is kapott kölcsönt a felperestől. Megítélése szerint ezt a ténymegállapítást a bíróság csak a felperes személyes előadására, valamint "C" tanúvallomására alapította. Rámutatott, hogy az önmagával és más vallomásokkal is ellentétes felperesi személyes előadást, valamint "C" tanúvallomását nem lehetett volna figyelembe venni. A felperes - az I.r. alperessel együtt - saját kockázatára tőzsdézett, az ennek eredményeként elszenvedett veszteséget magának kell viselnie. Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a pert megelőző I.r. alperesi, 2010. november 2. napján kelt levélben foglaltaknak jelentőséget tulajdonított, helyesen abban az I.r. alperes mind a kölcsön jogalapját, mind pedig azösszepszerűséget is vitatta. Jogorvoslati kérelmében vitatta az elsőfokú bíróság által elfogadott egyes bizonyítékok - így: "T", "U", "Ü", "M", "N" vallomása és "P" levele - bizonyító erejét. Fenntartotta, hogy 2007. november 29-én nem kapott 15.000.000.Ft kölcsönt a felperestől **Község 2**on, melyet igazol az ugyanaznap 15 óra 12 perckor kelt befizetési pénztárbizonylat. Azzal szemben "V" és "O" tanúk valótlanul állítottak az összeg átadását. "E" tanú vallomása nem alkalmas annak igazolására, hogy a felperes az I.r. alperesnek 30.000.000.Ft-ot kölcsönként adott volna át. Kérte figyelembe venni "Ü" tanú vallomását, melyből az következik, hogy "E" tanú vallomása valótlan arra nézve, hogy a felperesnek a "F" Zrt-től kapott vételárból adott volna kölcsön. Vitatta a törvényszék azon megítélését is, hogy a ... rendszer belépési felhasználói adatai ne szolgálnának bizonyítékkul arra, hogy az I.r. alperes 2007. november 29-én és 2008. január 3-án **Város 1**-en az irodájában tartózkodott. A fellebbezéshez csatolta a "B"-től bekért azon igazolást, mely szerint az I.r. alperes a rendszer vezetékes telefonján mely időpontokban folytatott beszélgetést, illetve annak közlését is, hogy az I.r. alperes 2007. november 29-én a rendszerbe 16 óra 41 perckor ismételten belépett. Kérte figyelembe venni, hogy a felperes "G" Bank Nyrt-s számlájáról átutalt 54.000.000.Ft a "I" Zrt. tőzsdei ügyletekhez használt gyűjtőszámlájára került. Életszerűtlennek tartotta, hogy a felperes a lekötött befektetéseit kamatmentesen kölcsönadta volna az I.r. alperesnek, véleménye szerint a felperes a saját és más néven kockázatos tőzsdei befektetéseket eszközölt az 54.000.000.Ft-ból. Felhívta a figyelmet arra, hogy az elsőfokú eljárás során nem folyt bizonyítás a három részletben átadott 14.000.000.Ft-ra. Vitatta, hogy a terhére lenne értékelhető az, hogy nem adott az ügyvédi titoktartás alól felmentést korábbi megbízott jogi képviselője, "Z" részére, melynek indoka az volt, hogy az ügyvéd egy irodában dolgozott "Zs" vel és az okiratszerkesztő "X"-el. Álláspontja szerint a 2008. március 7. napján kelt szerződést nem csupán minősített okiratnak nem lehet értékelni, hanem a bizonyítékok köréből is ki kell rekeszteni. Kifejtette, hogy "C" ügyvédjelölt a szerződés aláíratásakor az alpereseket tévedésbe ejtette, mikor olyan felvilágosítást adott részükre, hogy a jelzálogjog elévül, illetve a szerződésből eredő jogokat soha senki nem fogja érvényesíteni. Jogi álláspontja szerint a téves aláírási helyet és kelteztést tartalmazó szerződés érvénytelen, az alperesek által aláírt ügyvédi meghatalmazás, valamint az ügyvédi kioktatás hiányában is. Végül rámutatott, hogy a kölcsönszerződés létrejöttére irányuló egyező akaratnyilvánítás az eljárás során nem nyert bizonyítást, a felperes sem a követelése jogalapját, sem pedig az összegét nem igazolta. A*

szerződés színleltége miatt az I., IV., V.r. alpereseket jognyilatkozat pótlására sem lehet kötelezni.

A felperes fellebbezése alapos, míg az alperesek fellebbezése alaptalan.

Az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezési eljárásban is irányadó tényállást - a II.r. alperessel szemben előterjesztett kereset kivételével - helyesen állapította meg és helyes jogkövetkeztetéssel kötelezte az I.r. alperest a kölcsön és járuléka megfizetésére, a II-III.r. alperest a jelzálogjogból kielégítés térésére, illetve pótolta az I., IV., V.r. alperes hiányzó jognyilatkozatát. E vonatkozásban az ítéletábra egyetértett a kölcsönszerződés létrejötté és a semmisségi kifogások kapcsán kifejtett elsőbírói jogi indokolással. Tévedett azonban a II.r. alperessel szembeni kereset elutasításakor, helytelenül állapította meg, hogy a perbeli kölcsönszerződésnek a II.r. alperesre vonatkozó része színleltként semmis.

A per tárgya és a fellebbezési eljárás során is eldöntendő kérdés az volt, hogy - az alakilag teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt (Pp.196.§ (1) bekezdés e/pont) - kölcsönszerződés alapján az alpereseket terheli-e helytállási kötelezettség, az I-II.r. alperest egyetemleges főadósként, a II-III.r. alperest jelzálogadósként, míg az I., IV-V.r. alperest haszonélvezeti jogról lemondó jognyilatkozatra kötelezettként.

A vitás kérdés megítélésénél a kölcsönszerződés törvényi fogalmából (Ptk.523.§ (1) bekezdés) kellett kiindulni, amely szerint a szerződés alapján a pénzintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni. A jogszabályi megfogalmazásból is következően (a II.-V. r. alperes helyes fellebbezési érvelése szerint) a kölcsönszerződés konszenzuál szerződés, az a felek akaratnyilvánításával (Ptk.205.§ (1) bekezdés) és nem a kölcsön átadásával, mint reálaktussal jön létre. (BH 1998/443, BDT 2006/1474)

A kölcsönszerződést törvényi alakszerűségi kikötés hiányában a Ptk.216.§ (1) bekezdésében meghatározott bármely alakban érvényesen meg lehet kötni, a kölcsönszerződésről készült okirat szerepe csupán deklaratív és a szerződésben foglalt jognyilatkozatok bizonyító ereje szempontjából bír jelentőséggel.

Az esetbeli 2008. március 7. napján kelt kölcsön- és jelzálogjogot alapító szerződést az az ügyvéd ellenjegyezte, akit a szerződésben nyilatkozatot tevő felek a szerződési okirat szerkesztésével, ellenjegyzésével és a földhivatal előtti bejegyzési eljárással meghatalmazták (11. pont). Az ellenjegyzéssel az ügyvéd azt bizonyította, hogy a kiállítók a nem általa írt okiratot előtte írták alá, vagy aláírásukat előtte saját kezű aláírásának ismerték el. A kölcsönszerződés okirata így - formája szerint - teljes bizonyító erejű magánokiratnak (Pp.196.§ (1) bekezdés e/ pont) minősült, amelyhez bizonyító erő és a hamisítatlanság

vélelme fűződik. A teljes bizonyító erejű magánokiratnak kötött bizonyító ereje van - az ellenkező bebizonyításáig - a bíróság annak alapján köteles elfogadni, hogy az okiratot aláíró fél az okiratban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta vagy magára nézve kötelezőnek ismerte el; tehát az okiratban foglalt nyilatkozatot magáévá tette. A perrendtartásban az okirati bizonyítás fontos szerepét mutatja a Pp.193.§-ának az a rendelkezése, amely szerint olyan tényállásra vonatkozóan, amely okirattal bizonyítható, a bíróság az egyéb bizonyítást mellőzheti.

A felperes helyes fellebbezési érvelése szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor úgy ítélte meg, hogy a felek közötti szerződés keltének helyére és idejére vonatkozó adatok téves okirati feltüntetése érintette volna a szerződés teljes bizonyító erejét. A keltezés helye és ideje lényeges szerződési feltételnek minősítése (Ptk.205.§ (2) bekezdés) hiányában a keltezés helytelen megjelölése sem a szerződés létrejöttét, sem az érvényességét (Ptk.218.§ (1) bekezdés), sem pedig az okiratba foglalt jognyilatkozatok bizonyító erejét nem érinti. Az elsőfokú bíróság az ezzel ellentétes álláspontja alapjául szolgáló eseti határozatot (Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.765/2010/5. szám) tévesen értelmezte. A törvényszék által felhívott határozatban ugyanis a keltezés helyére és idejére vonatkozó szerződési adatok valótlanága egyben együtt járt a szerződés lényeges feltételei valósága megdőlésével, az okirat ezen része hamisságával. A konkrét perbeli esetben azonban erről nem volt szó, ezért a kölcsön- és jelzálogjogot alapító szerződés teljes bizonyító erejét nem érintette annak ténye, hogy mely nap és mely településen kelt.

A Pp.196.§ (1) bekezdése szerinti vélelem, mely szerint az okirat kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, elfogadta, illetve magára nézve kötelezőnek ismerte el, csak akkor áll fenn, ha a magánokirat valóságát nincsen kétségbe vonva vagy be van bizonyítva. (Pp.197.§ (1) bekezdés) Valódi, tehát nem hamis az a szerződési okirat, amely annak kiállítójától ered, tehát a kiállítója látta el aláírásával. A perben a kölcsön- és jelzálogjogot alapító szerződés bizonyító erejét kétségbe vonó alperesek azt nem vitatták, hogy a szerződés okiratát maguk látták el aláírásukkal. Ezért az okirat nemcsak valódi, hanem a Pp.196.§ (1) bekezdése szerinti teljes bizonyító erővel is rendelkezik. Megjegyzi az ítéltábla, hogy ha valamely okirat nem felel meg a Pp.196.§ (1) bekezdésében írt feltételeknek és ezért nem minősül teljes bizonyító erejű magánokiratnak, ez nem zárja ki, hogy mint egyszerű magánokirat bizonyítékként ne lenne értékelhető (Legfelsőbb Bíróság Pf.V.20.638/1997/2.)

A kölcsönszerződést magában foglaló okirat ezért bizonyítja, hogy az I-II.r. alperes egyenes adósok elismerték 113.000.000.Ft kölcsöntőke részükre átadását (Ptk.242.§ (1) bekezdés), egyben egyetemleges kötelezettséget vállaltak ezen összeg 2008. április 30. napjáig visszafizetésére. (szerződés 1. pont) A szerződési okirat bizonyító ereje (Pp.196.§ (1) bekezdés), valamint a Ptk.242.§ (1) bekezdése bizonyítási terhet alapító szabálya folytán ezért - az elsőfokú bíróság és az alperesek megítélésével szemben - nem a felperes volt köteles bizonyítani a 113.000.000.Ft kölcsön jogcímén átadását az I-II.r. alperesek részére; hanem: az alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy az összeg átadása nem történt meg, a tartozásuk nem áll fenn, illetve a szerződés érvénytelen.

Kiemelendő, hogy a II.r. alperes azon perbeli védekezésével szemben, amely szerint a felperestől részére pénzátadás sem kölcsön, sem más jogcímen nem történt; a felperes fellebbezésében helyesen érvelt azzal, hogy - egyrészt - törvényi akadály hiányában (Ptk.200.§ (1) bekezdés) a II.r. alperes nem volt elzárva attól, hogy a kölcsön visszafizetéséért az I.r. alperes adóssal egyetemleges fizetési kötelezettséget vállaljon (BH 1995/457), melynek indoka, motivációja a kölcsönadó felperes szempontjából közömbös. (Ptk.207.§ (4) bekezdés) (BH 2001/133) Másrészt a felperes helyesen mutatott rá arra is, hogy tartozáselismerésre nem csupán a tartozás elismerője, valamint a jogosult között fennállt korábbi szerződési jogviszonyból eredő kötelezettség esetén van mód, hanem annak hiányában is, a szerződési szabadság szabálya (Ptk.200.§ (1) bekezdés) lehetővé teszi, hogy a kötelezett tartozásátvállalás (Ptk.332.§ (1) bekezdés) nélkül az eredeti kötelezett mellé a kötelembé belépve a tartozást elvállalja. (intercessio cumulativa - BH 1998/481, EBH. 2001/412, Györi Ítéltábla Gf.II.20.073/2010/4. szám) A kötelembé így belépő nem járulékos kötelezettként, hanem egyetemleges vagy együttes adóstársként kerül a korábbi adós mellé.

Az I-II.r. alperesek a fent kifejtettek szerint őket terhelő bizonyítási kötelezettségüknek (Pp.3.§ (3) bekezdés, 164.§ (1) bekezdés) nem tettek eleget, mivel nem tudták bizonyítani, hogy a szerződés 1. pontjában meghatározott 113.000.000.Ft-ot a felperes nem a visszafizetés kötelezettségével járó kölcsön jogcímen (Ptk.523.§ (1) bekezdés), hanem egyéb, visszatérítéssel nem járó befektetési célra (BDT 2006/1345) - a közös nyereséggel, veszteséggel járó - olyan határidős (spekulációs jellegű) tőzsdei ügyletekre adta át, amelyek kockázatát a felperesnek kell viselnie. (EBH 2002/769.sz. döntés) A bizonyításnak az alperesek részéről tehát arra kellett volna irányulnia, hogy a kölcsönszerződés valójában csak leplezte a befektetési célzatú - de a tartozás visszafizetése kötelezettségével nem járó - szerződést. Ehhez az I. rendű alperesnek a perben részletesen elő kellett volna adnia (Pp.121. (1) bekezdés c./ pont) (majd bizonyítania), hogy mikor, milyen összegű pénzt mely részvény megvásárlásának céljára kapott a felperestől, azt milyen értékpapírba, mely határidőre, milyen eredménnyel fektette be. Nyilatkoznia és igazolnia kellett volna a perben, hogy brókerként csupán „segítséget” nyújtott a döntés meghozatalában a befektető felperesnek az elérhető nyereség érdekében, a döntés következményeit azonban a felperes volt köteles viselni. Ilyen ténybeli előadást azonban az I. r. alperes a kétfokú eljárás során nem terjesztett elő.

Ezzel szemben az elsőfokú bíróság által is helytállóan kiemelt tanúk ("Y", "Ü", "M", "N") tanúk vallomásaiból kiderült: az I.r. alperesnek a felperes felé olyan tartozása állt fenn, mely „elszámolási” (azaz: visszafizetési) kötelezettséggel járt. Mindezek a vallomások tehát cáfolják, hogy a felperes - saját kockázatviselése mellett - az árfolyam eséskor veszteség viselésével járó tőzsdei befektetés jogcímen adott volna át pénzt az I.r. alperesnek. Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon megítélésével is, hogy a 2007. november 29-i 15.000.000.Ft átadását az ugyanaznap (15 óra 12 perckor) kelt banki pénztárbizonylat, míg a 2008. január 3-i 30.000.000.Ft átadását az I.r. alperes cégével jogviszonyban álló "B" Zrt. informatikai rendszerének adatai nem döntik meg. A kölcsönszerződés okirata, valamint a felperes egyik számlavezető bankja ("G" Bank Nyrt.) átutalási bizonylatai pedig kellőképpen alátámasztják, hogy a további 54.000.000.Ft és 14.000.000.Ft összeg kölcsön

jogcímén átadása megtörtént, az annak ellenkezőjére vezetett bizonyítás pedig sikertelen volt.

A fent kifejtettek szerint a kölcsönszerződés konszenzuál szerződés (Ptk.523.§ (1) bekezdés), a felek megegyezésével, nem pedig a kölcsöntőke tényleges átadásával jön létre. Ugyanakkor a törvény előírja a kölcsönként meghatározott pénzösszeg adós rendelkezésre bocsátását is a szerződés alapján. Azt ugyan a törvényszék ítéletében helyesen állapította meg, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás nem támasztotta alá: a felperes kölcsöntőkét bocsátott volna a II.r. alperes rendelkezésére. Mindebből azonban tévesen következtetett arra, hogy ebben a részében (Ptk.239.§ (1) bekezdés) a kölcsönszerződés színleltként (Ptk.207.§ (6) bekezdés) semmis lenne. Ugyanis a felperes fellebbezése alapján már kiemelték szerint a II.r. alperes a szerződésben a kölcsön összege rendelkezésre bocsátása, annak átvétele hiányában is jogszerűen vállalhatott (egyetemleges) kötelezettséget az I.r. alperes adóssal a kölcsön visszafizetéséért, illetve adóstársként beléphetett az I.r. alperes adós és a hitelező felperes között létrejött kötelembé. A szerződés érvényessége szempontjából nem releváns, hogy minderre az alperesek által állított (leplezett) cél: a II. r. alperes „fedezése” érdekében volt szükség. Egyébként pedig a színlelés (Ptk.207.§ (6) bekezdés) csak akkor eredményezheti a szerződés részbeni, vagy egészbeni érvénytelenségét, amennyiben kétoldalú, tehát egyik szerződő fél sem kívánt a létrejött tartalommal, avagy jogcímmel szerződést kötni. A perbeli esetben a kétoldalú színlelés bizonyítatlan maradt, a II.r. alperes - esetleges - egyoldalú színlelése pedig - mint a szerződés megkötésekor rejtett, titkos - fenntartás a szerződés érvényessége szempontjából közömbös. (Ptk.207.§ (5) bekezdés)

A szerződés semmissége, annak nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközése (Ptk.200.§ (2) bekezdés) miatt akkor állapítható meg, ha az azzal elérni kívánt cél, a szerződés tárgya vagy az ott kikötött szolgáltatások jellege nyilvánvalóan sérti az általánosan elfogadott társadalmi normákat, illetve olyan szolgáltatásért kötnék ki ellenszolgáltatást, melyért erkölcstelennek minősül az ellentételezés elvárása és elfogadása. (BDT 2012/2635) Jóerkölcsbe ütközésre hivatkozással a szerződés érvénytelensége csak olyan többlettényállás esetén ítéltető meg, amely nem esik egybe más érvénytelenségi - semmisségi - illetve megtámadási - okok törvényi tényállásában meghatározottakkal.

A kölcsönszerződés okirata aláírásával az alperesek - más mellett - azt is elismerték, hogy a szerződést elolvasás és értelmezés után mint akaratukkal egyezőt írták alá. (11. pont) Az, hogy a korábban részletekben átadott kölcsöntőke visszafizetésére az I-II.r. alperes saját döntése alapján rövid, 2008. április 30-ig terjedő határidővel vállalt kötelezettséget, nem ütközik az általános társadalmi elvárásokba. A teljesítési határidő meghatározását nem feltétlenül a kölcsöntőke összege, hanem egyéb megfontolások is motiválhatják, így pl. a hitelező jogszerű követelése mielőbbi kielégítéséhez fűződő érdeke is. Az okiratszerkesztő és ellenjegyző ügyvéd nevében eljáró ügyvédjelölt - egyébként bizonyítást nem nyert - szerződéskötést megelőző esetleges téves tájékoztatása pedig nem a jóerkölcsbe ütközés miatti semmisség megállapítására, hanem a jogi kérdésben tévedés miatti (Ptk.210.§ (2) bekezdés) megtámadásra ad lehetőséget. Ez utóbbi címen a szerződési nyilatkozat akkor

támadható meg, ha a tévedés lényeges volt és a munkakörében eljáró jogi szakértő a feleknek együttesen adott a jogszabályok tartalmára nézve nyilvánvalóan téves tájékoztatást. Az alperesek ugyanakkor csak semmisségi kifogásra hivatkoztak, megtámadási kifogást (Ptk.236.§ (3) bekezdés) azonban nem terjesztettek elő.

A jelzálogkötelezettség alóli mentesülés iránt előterjesztett alperesi fellebbezés amiatt nem vezethetett eredményre, mert az elsőfokú bíróság helyes megítélése, illetve a felperes alapos fellebbezése folytán a főadós I-II.r. alperesek tartozása fennáll 113.000.000.Ft kölcsön és járulékaik visszafizetésére, a szerződés nem színlte a II.r. alperes fizetési kötelezettségét illetően és az egyenes adósok ezen visszafizetési kötelezettségüknek nem tudtak eleget tenni. Emiatt a zálogkötelezett II-III.r. alperesek a Ptk.251.§ (1) bekezdése és 255.§ (1) bekezdése alapján túrni kötelesek, hogy a felperes a zálogul lekötött ingatlanokból a kielégítési jogát gyakorolja.

A perbeli szerződés az I., IV., V.r. alperesek esetében a felperes kielégítési joga megnyíltához mint feltételhez kötötte, egyértelműen és félre nem érthetően tartalmazza azt a kötelezettséget, hogy a haszonélvezők erről a jogukról lemondanak. Ezért a II-V.r. alperesek fellebbezésükben tévesen érveltek azzal, hogy a haszonélvezők nem későbbi jognyilatkozat adására vállaltak kötelezettséget. Az elsőfokú bíróság ezért a Ptk.295.§-ának megfelelően helyesen pótolta a szerződésben vállalt, de elmulasztott jognyilatkozatot.

Ezekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság kijavított ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatva a II.r. alperest - az I.r. alperessel egyetemlegesen - kötelezte 113.000.000.Ft kölcsöntőke, valamint annak az elsőfokú ítéletben meghatározott késedelmi kamatai megfizetésére. A jelzálogjogból kielégítés térése kötelező rendelkezést azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy a II-III.r. alperest (az egyéb ingatlanok mellett) a **város 1-i** hrsz-ú ingatlan helyett, a **város 1-i ...** hrsz-ú ingatlan tekintetében terheli a zálogadósság.

Az ítélet tábla a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján, az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása, a jelzálogjogból kielégítés térése iránti kereset téves perérték megállapítása miatt mellőzte úgy a felperesnek a II.r. alperes javára elsőfokú perköltség fizetésére kötelező rendelkezést, mind pedig az II.-V. rendű alpereseket terhelő elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezéseket.

A jelzálogjogból kielégítés térése iránti kereset perértéke - a felperes helytálló fellebbezési érvelése szerint - a Pp.24.§ (2) bekezdés f/ pontja szerint a követelés összegében, avagy a biztosíték értékében határozható meg. A felperes fellebbezésében ezen keresetrész perértékét a II-III.r. alperes számára kedvezőbb, biztosítéki értékben jelölte meg. (91.000.000.Ft) A fellebbezési tárgyaláson az alperesek ezt az értéket nem vitatták. A II-III.r. alperesek fellebbezése a jelzálogjogból kielégítés térése kötelező ítéleti rendelkezés megváltoztatására irányult, így az azon lerovandó fellebbezési illeték az Itv.46.§ (1) bekezdése szerint 2.500.000.Ft. A II-V.r. alperesek fellebbezésükön összesen csak (az Itv.39.§ (3) bekezdés c/ pontja szerinti perérték után) 48.000.Ft illetéket róttak le. Ez a lerótt fellebbezési illeték betudható a valóban meg nem határozható perértékű jognyilatkozat pótlására kötelező ítéleti rendelkezés elleni fellebbezés illetékére. Emiatt a II-III.r. alperesek

a hiányzó 2.500.000.Ft fellebbezési illetéket lelet készítésének terhe mellett 30 napon belül kötelesek leróni az iratoknál. (Itv. 73/A. § (3) bekezdés)

A felperes fellebbezésén személyes illetékfeljegyzési joga folytán a fellebbezési illeték feljegyzésre került. Ez - a II.r. alperes marasztalására irányuló - fellebbezés eredményre vezetett, ezért a felperes által le nem rótt 2.500.000.Ft fellebbezési illetéket a Pp.78.§ (1) bekezdése, az Itv.59.§ (1) bekezdése alapján a II.r. alperes köteles viselni.

Az I. r. alperes terhére az elsőfokú bíróság által megállapított elsőfokú perköltség összegét a felperes fellebbezése (az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása esetére) nem vitatta, a felemelést kizárólag a per főtárgya tekintetében történő helybenhagyás estére kérte, így ezt a rendelkezést a másodfokú ítélet nem érintette. A II.r. alperessel szemben előterjesztett kereset perértéke részben a kötelmi követelés 113.000.000.Ft-os összegében, részben pedig a jelzálogjogból kielégítés térése iránti kereset perértékében határozható meg. A II.r. alperes a ... és a ... hrsz-ú ingatlanok $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányú tulajdonosa, melyek együttes - a felperes fellebbezésében megjelölt - értéke 37.500.000.Ft. (együtt: 150.500.000.Ft perérték a II.r. alperessel szembeni kereset esetében) Ezen perérték után az ítéltábla a pereszes II.r. alperest terhelő elsőfokú perköltséget a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (R.) 3.§ (2), (6) bekezdései alapján az áfával növelt 2.540.000.Ft-ban állapította meg, melyet 2.990.000.Ft-ra növel a felperes által lerótt kereseti illeték $\frac{1}{2}$ része. A II.r. alperest terhelő másodfokú perköltséget az ítéltábla az R.3.§ (2), (5)-(6) bekezdései alapján az áfával növelt 1.270.000.Ft-ban állapította meg, melyet 1.281.000.Ft-ra növel a felperesi jogi képviselő által igényelt 11.000.Ft útiköltség. Mindezeket figyelembe véve a II.r. alperes 4.271.000.Ft első- és másodfokú perköltség megfizetésére köteles a felperesnek. A III.r. alperessel szembeni jelzálogjogból kielégítés térése iránti kereset perértéke (szintén a felperes fellebbezésében megjelölt ingatlanértékek alapján) 53.500.000.Ft-ban állapítható meg. Ezen perérték alapján az ítéltábla a pereszes III.r. alperest az áfával növelt 1.492.250.Ft első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte a Pp.78.§ (1) bekezdése, az R.3.§ (2), (5)-(6) bekezdései alapján. A IV-V.r. alperessel szemben előterjesztett jognyilatkozat pótlása iránti kereset perértéke nem határozható meg. A velük szemben előterjesztett kereset ügyvédi munkadíjban jelentkező elsőfokú perköltségét az ítéltábla az áfával növelt 63.500.Ft-ban, míg másodfokú perköltségét 25.400.Ft-ban állapította meg. (együtt: a IV-V.r. alperesek által együttesen viselni köteles 88.900.Ft)

Az I.r. alperes az illetékre kiterjedő részleges költségmentességben részesült, ezért a fellebbezésén le nem rótt 2.500.000.Ft fellebbezési illetéket a pereszes folytán a Magyar Állam viseli. (6./1986. (VI.26.) IM rendelet 13., 14.§) Az I. r. alperes eredménytelen fellebbezése folytán viselni köteles a felperes emiatt keletkezett másodfokú perköltségét, melynek összegét az ítéltábla az Áfa-val növelt 1.270.000.- Ft-ban határozta meg. (R. 3.§ (2), (5)-(6) bekezdése) Ez utóbbi összeget a II.r. alperessel egyetemlegesen köteles az I.r. alperes megfizetni.

G y ő r , 2013. április 17.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: